

**PROGRAMELE ȘI PROIECTELE DE CERCETARE ALE
INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU
PE 2010**

COLECTIV: ISTORIA ORAȘELOR

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 1

- a. Denumire:** *Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România.*
- b. Coordonator:** Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu / Comisia de Istorie a Orașelor din România / dr. Paul Niedermaier.
- c. Stadiul actual al cunoștințelor:** istoria orașelor nu a constituit până de curând un domeniu de cercetare aparte, drept pentru care lipsesc lucrări fundamentale din acest domeniu.
- d. Scopul programului:** publicarea unor lucrări de referință, utilizabile pe plan național și internațional; completarea, în continuare, a unei baze de date bibliografice la care se poate apela pentru informații auxiliare.
- e. Rezultate scontate:** impulsivarea studiilor de istorie a orașelor, ridicarea lor la o treaptă calitativ superioară și, implicit, recuperarea rămânerii în urmă a României pe plan mondial în acest domeniu.
- f. Mod de valorificare:** Publicarea la Editura Academiei, Editura Enciclopedică în seria *Contribuții la istoria orașelor din România* și alte edituri.
- g. Durata:** diferită, de la proiect la proiect.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a. Denumire:** *Așezările medievale transilvane*
- b. Coordonator:** dr. Paul Niedermaier
- c. Colectiv de cercetare:** dr. Paul Niedermaier
- d. Termen de realizare:** 2010-2011
- Faza I:** 2010: studiul literaturii de specialitate recente.
- Faza II:** 2011: redactarea și definitivarea textului și a ilustrațiilor.
- e. Stadiul actual al cunoștințelor:** În cadrul studiilor privind habitatul transilvan în evul mediu, problema numărului și a mărimii așezărilor nu a fost tratată sistematic. Pentru umplerea corespunzătoare a acestei lacune în istoriografia română se impune o analiză aprofundată a acestei probleme.
- f. Scopul proiectului:** Tema cercetată va constitui un capitol amplu al unei sinteze privind evoluția habitatul medieval transilvan, foarte importantă pentru istoriografia românească.
- g. Materiale și metode de lucru:** prelucrarea studiilor publicate.
- h. Rezultat scontat:** Capitol al unei cărți.
- i. Valorificarea rezultatelor:** Publicare.
- j. Colaborări în țară:** -
- k. Colaborări în străinătate:** -

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Atlasul istoric al orașelor din România. Brăila*

b. Coordonator: dr. Dan Dumitru Iacob.

c. Colectiv de cercetare: Dan Dumitru Iacob, Mariana Vlad, Ionel Căndea, Maria Stoica.

d. Termen de realizare: 2010–2011

Faza 1: (ianuarie–mai 2010) identificarea colaboratorilor externi, deplasări pentru identificarea și strângerea bibliografiei, obținerea planurilor, hărților și imaginilor necesare proiectului;

Faza 2: (iunie 2010–iunie 2011) redactarea textului și desenarea hărților, traducerea textului în limba germană;

Faza 3: (iulie–octombrie 2011) detectarea surselor de finanțare, machetarea manuscrisului și pregătirea pentru tipar, corectura finală în română și germană;

Faza 4: (noiembrie–decembrie 2011), predarea la tipar, publicarea și lansarea fasciculei.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: întocmirea pe plan național a atlaselor istorice constituie la ora actuală obiectivul de cercetare prioritar al Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor. În România lucrările de acest gen sunt la început. Totuși, până în prezent au apărut patru fascicule: C/1, *Sighișoara*, în 2000, C/2, *Sebeș*, în 2004, A/1, *Suceava*, în 2005, B/1, *Târgoviște*, în 2006, B/2, *Câmpulung*, în 2008. O altă fasciculă, *Siret*, se află în faza de pregătire pentru tipar, publicarea acesteia fiind planificată pentru începutul anului 2010.

f. Scopul proiectului: valorificarea prin publicare a rezultatelor cercetării (prin care s-a urmărit crearea unei baze de date pentru cercetări comparative ample, crearea unor materiale didactice pentru învățământul preuniversitar și universitar, introducerea în circuitul științific internațional a informațiilor esențiale despre cele mai importante orașe românești, stabilirea unor repere istorice pentru comunitățile locale, pentru reprezentanții și edili lor).

g. Materiale și metode de lucru: adunarea și prelucrarea informației, redactarea textului, desenarea hărților, traducerea fasciculei în limba germană, prelucrarea ilustrațiilor, realizarea machetelor fasciculei, imprimare, corectură, coordonarea operațiunilor de finanțare și tipărire.

h. Rezultate scontate: estimăm finalizarea fiecărei faze la termenele stabilite, finalizarea proiectului se va realiza la sfârșitul anului 2011.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea fasciculei.

j. Colaborări în țară: cu Muzeul Brăilei și Primăria Municipiului Brăila.

k. Colaborări în străinătate: -

PROIECT DE CERCETARE NR. 3

a. Denumire: *Dicționar istoric al orașelor din România*

b. Coordonator: dr. Anda-Lucia Spânu

c. Colectiv de cercetare: Maria Emilia Țiplic, cercetători din cadrul Comisiei de Istorie a Orașelor din România

d. Termen de realizare: 5 ani, perioada **2007-2011**

2007: redactare 75 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;

2008: redactare 76 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;

2009: redactare 68 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;

2010: redactare 68 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;

2011: uniformizarea materialului; structurarea acestuia conform fișei tip stabilite; ordonarea alfabetică a fișelor; corectura materialului final.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Comisia de Istorie a Orașelor din România a demarat o serie de lucrări de mare anvergură, care au corespuns unor proiecte majore ale Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor. Dintre cele ale căror rezultate au fost deja publicate amintim: *Atlas istoric al orașelor din România* (fasciculele *Sighișoara*, *Sebeș*, *Suceava*, *Târgoviște*, *Câmpulung*), *Elenchus fontium historiae urbanae* și *Bibliografia istorică a orașelor din România*. De asemenea, amintim *Vechi reprezentări grafice ale orașelor din România*, proiect finalizat și care se află în faza pregătirii pentru tipar.

f. Scopul proiectului: *Dicționar istoric al orașelor din România* va fi un instrument de lucru indispensabil nu doar specialiștilor în istorie urbană, ci și arheologilor, istoricilor, arhitecților, istoricilor de artă.

g. Materiale și metode de lucru: Dicționarul va cuprinde, după foaia de titlu, un cuprins, lista colaboratorilor cu inițialele lor (indicate la sfârșitul fiecărui articol elaborat de aceștia), o prefață, lista de abrevieri și o introducere privind istoria orașelor de pe teritoriul României. După prezentarea orașelor, însoțită în cazul centrelor de maximă importanță și de un plan, va mai urma un glosar multilingv de localități.

h. Rezultate scontate: Manuscris pregătit pentru tipar.

i. Valorificarea rezultatelor: Publicarea lucrării.

j. Colaborări în țară:

Complexul Muzeal Național Bucovina;

Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” București;

Muzeul Județean Târgu Mureș;

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași – Facultatea de Istorie;

Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca;

Universitatea București – Facultatea de Istorie;

Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București;

Universitatea Politehnică Timișoara – Facultatea de Arhitectură;

k. Colaborări în străinătate:

Siebenbürgen-Institut an Universität Heidelberg;

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Mărturii arheologice de locuire și conviețuire în Transilvania de Sud, secolele VIII-XIII*

b. Coordonator: ICSU Sibiu – dr. Zeno-Karl Pinter, ½ normă

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului arheologic al acestei etape cronologice s-a făcut doar sporadic și pe complexe sau areale restrânse. Există de asemenea puține studii referitoare la situri cercetate arheologic, iar sintezele asupra unor categorii de material sunt insuficiente, lăsând mereu loc unor interpretări politizate, tendențioase și anacronice.

d. Scopul programului: Clarificarea relațiilor dintre diferitele grupuri umane din Transilvania de Sud pe baza materialului arheologic și a corelării acestuia cu informația istorică scrisă.

e. Rezultate scontate: Realizarea unui tablou istoric cât mai corect al unei zone de maximă importanță pentru istoria de ansamblu a Transilvaniei.

f. Mod de valorificare: publicare; comunicări științifice

g. Durata; etape: 2009–2012.

Etapa I. Necropola de la Orăștie – Dealul Pemilor, secolele X–XI, (2009)

Etapa II. Necropole de tip „Ciumbrud – Orăștie”, influențe Central Europene în cultura materială transilvăneană, (2010)

Etapa III. Piese de armament și echipament militar aparținând secolelor IX–XI, influențe carolingiene, nordice sau maghiare, (2011)

Etapa IV. Piese de podoabă, inventar funerar, determinare etnică, (2012).

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumirea: Necropola de la Orăștie – Dealul Pemilor, secolele X-XI

b. Coordonator: dr. Zeno-Karl Pinter

c. Colectiv de cercetare: dr. Ioan Marian Țiplic, dr. Aurel Dragotă – U.L.B. Sibiu

d. Termen de realizare: 2010

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului destul de vast a fost făcută pe grupe de lucru începând din anul 2005. Fiecare membru al colectivului a preluat o categorie de material și un orizont cultural, respectiv cronologic ce urmează a fi corelat în continuare într-un volum colectiv. Parțial aceste materiale au fost publicate în formă de rapoarte de săpătură sau comunicări susținute la sesiuni de comunicări științifice sau simpozioane.

f. Scopul proiectului: Realizarea unei tipologii și cronologii sincrone celor din Europa Centrală.

g. Materiale și metode de lucru: Analiza de material, cercetarea arheologică și arheometrică.

- h. Rezultat scontat:** Clarificarea aspectelor tipologice și cronologice ale materialului analizat.
- i. Valorificarea rezultatelor:** publicare.
- j. Colaborări în țară:** ULB Sibiu, Muzeul Orășenesc Orăștie, Muzeul Unirii Alba Iulia.
- k. Colaborări în străinătate:** Universitatea Tübingen, Universitatea Budapesta, Cercul de studii Transilvane.

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 3

a. Denumire: *Studii privitoare la istoria germanilor din România*

b. Coordonator: I.C. S. U. Sibiu-dr. Vasile Ciobanu, C. S. I, ½ normă

c. Colectiv de cercetare: dr. Vasile Ciobanu, dr. Gudrun-Liane Ittu, dr. Maria-Emilia Țiplic

d. Termen de realizare: 2008-2012

Faza 1: 2008-2009 – documentare și redactarea unor capitole;

Faza 2: 2010-2011 – documentare și redactarea unor capitole;

Faza 3: 2012 – documentare și redactarea unor capitole.

e. Stadiul actual al cunoștințelor:

Cercetarea istoriei germanilor din România a făcut progrese în ultimele două decenii. Au rămas însă o serie de aspecte din istoria mai veche care trebuie reluate și aprofundate. De asemenea, trecutul minorității germane din România în secolul XX este prea puțin studiat până în prezent, chiar dacă au apărut o serie de volume de documente și de studii pe această temă.

f. Scopul programului:

Analiza critică și sinteza cercetărilor mai vechi și integrarea informațiilor noi în circuitul științific național și internațional.

Completarea cunoștințelor despre viața național-politică și culturală a minorității germane din secol XX

Continuarea cercetărilor autorilor din anii anteriori.

g. Materiale și metode de lucru:

Materiale: PC, aparat de fotografiat, consumabile

Metode:

Adunarea, fișarea și sistematizarea informațiilor istorice despre comunitățile germane din România, analiza și compararea datelor obținute, apoi sintetizarea lor în capitole distincte, pe perioade istorice.

h. Rezultate scontate:

Realizarea unor studii aprofundate asupra colonizării și istoriei timpurii a sașilor; a unor studii monografice privitoare la arta plastică a etnicilor germani din România; elucidarea rolului și locului germanilor din România prin prisma presei săsești în contextul relațiilor româno-germane din perioada interbelică.

i. Valorificarea rezultatelor:

– comunicări științifice,

– studii în periodice de specialitate din țară și din Germania,

– publicarea unor volume.

j. Colaborări în țară: Universitatea “Lucian Blaga”, Sibiu – Facultatea de Istorie și Patrimoniu “Nicolae Lupu”, muzeele de artă din țară: București, Brașov, Sibiu, Cluj, Târgu-Mureș, Arad, Timișoara, Baia Mare.

e. k. Colaborări în străinătate: Cercul de studii Transilvane, Siebenbürgen Institut (Gundelsheim), Muzeul transilvănean din Gundelsheim/Germania.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Colonizarea oaspeților germani în sudul Transilvaniei în secolele XII-XIII. Mărturii arheologice și arhitectonice*

b. Coordonator: Maria-Emilia Țiplic.

c. Colectiv de cercetare: Maria-Emilia Țiplic.

d. Termen de realizare: 2010: finalizarea proiectului prin publicarea unui volum

f. Stadiul actual al cunoștințelor: Studiile științifice au fost integrate într-o măsură mai mică în context transilvănean și sud-est european.

g. Scopul proiectului: finalizarea proiectului pentru anul 2010 prin realizarea unui volum și integrarea lor într-un circuit științific.

h. Materiale și metode de lucru: redactarea textului, prelucrarea ilustrațiilor, obținerea surselor de finanțare pentru tipărirea studiului final.

i. Rezultatele scontate: valorificarea rezultatelor cercetării prin publicarea unui volum la o editură cotate CNCSIS

j. Colaborări în țară: Universitatea “Lucian Blaga”, Sibiu – Facultatea de Istorie și Patrimoniu “Nicolae Lupu”.

k. Colaborări în străinătate: Cercul de studii Transilvane, Siebenbürgen Institut (Gundelsheim).

l.

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Relațiile româno-germane din anii 1918–1928 reflectate în presa săsească*

b. Coordonator: I.C. S. U. Sibiu-dr. Vasile Ciobanu, C. S. I, ½ normă

c. Colectiv de cercetare: dr. Vasile Ciobanu

d. Termen de realizare: 2010

e. Stadiul actual al cunoștințelor:

– cercetarea istoriei germanilor din România în anii 1918–1928 a făcut progrese în ultimele două decenii. Investigarea relațiilor româno-germane din primul deceniu interbelic a fost abordată în lucrări ca cele semnate de Constantin Buchet și Johann Böhm. Au fost publicate o serie de studii, volume de documente și sinteze abordând viața economică, socială, politică și culturală a tuturor grupurilor de germani din România (sași, șvabi, germani bucovineni, basarabeni și din Vechiul Regat);

– a rămas însă prea puțin studiată presa politică a germanilor din România primului deceniu interbelic, atitudinea acestora față de politica externă a României interbelice – de asemenea, nu a fost încă deloc cercetat rolul și locul minorității germane din România în relațiile româno-germane – noi informații pot oferi și fondurile de documente privind germanii din România nou introduse în circuitul cercetării după 1989.

f. Scopul proiectului:

– analiza și sintetizarea cunoștințelor despre presa germanilor din România în anii 1918-1928

– schițarea liniilor de forță ale relațiilor româno-germane din anii 1918-1928

– prezentarea modalităților de reflectare a relațiilor româno-germane în principalele publicații social-politice ale germanilor din România

– completarea cunoștințelor despre viața național-politică a minorității germane din primul deceniu interbelic, îndeosebi reliefația atitudinii elitei germane față de relațiile comerciale, politice și culturale dintre statul român și cel german.

g. Materiale și metode de lucru:

– **Materiale:** PC, aparat de fotografiat, consumabile

– **Metode:** adunarea, fișarea și sistematizarea informațiilor despre presa social-politică a germanilor din România, despre relațiile româno-germane din arhive, ziare și reviste, memorii și jurnale, volume de documente, lucrări publicate; analiza și compararea datelor obținute, apoi sintetizarea lor în capitole distincte, pe perioade istorice; comparația are în vedere grupele de germani din România între ele și cu celelalte minorități germane din Europa.

h. Rezultate scontate:

– elucidarea atitudinii presei germanilor din România față de poziția României la Conferința de Pace (1919-1920), față de continuarea bunelor relații cu țările Antantei, față de constituirea și activitatea Micii Înțelegeri. În principal se vor urmări relațiile româno-germane, grevate de problemele reparațiilor de război, de schimbul de prizonieri, de dificultățile reluării relațiilor economice, diplomatice și culturale dintre cele două țări. Monitorizarea opiniei presei germane și față de celelalte momente și evenimente importante din relațiile internaționale ale anilor 1918-1928 în care guvernele de la București au adoptat o poziție sau alta.

i. Valorificarea rezultatelor:

- comunicări științifice
- studii în periodice de specialitate
- articole în presa social-culturală

j. Colaborări în țară: -

k. Colaborări în străinătate: -

PROIECT DE CERCETARE NR. 3

a. Denumirea: *Arta plastică a etnicilor germani din România în intervalul 1945-1989*

b. Coordonator: Gudrun-Liane Ittu

c. Colectiv de cercetare: Gudrun-Liane Ittu

d. Termen de realizare:

Faza I: decembrie 2009

Faza II: decembrie 2010

e. Stadiul actual al cunoștințelor: până în prezent există doar câteva monografii de artiști și un număr redus de studii, dar nu s-a realizat o lucrare de sinteză despre acest aspect interesant al artei plastice românești.

f. Scopul proiectului: (obiectivele urmărite pentru întregul proiect și pentru fiecare fază (an) în parte – realizarea unui studiu exhaustiv privind fenomenul plastic al etnicilor germani din România precum și realizarea de monografii a artiștilor care au aparținut perioadei în discuție. Pe parcursul anilor **2008–2009** vor fi studiate publicațiile de specialitate, fonduri arhivistice și colecții muzeale din Sibiu, Brașov, Timișoara, Arad, Baia Mare

Pe parcursul anului **2010** se va continua studiul colecțiilor și se va realiza lucrarea de sinteză

g. Materiale și metode de lucru (pentru fiecare fază):

- în prima fază: studiul presei cotidiene și a celei periodice și studiul fondurilor arhivistice
- faza a doua: analizarea operelor de artă reprezentative ale perioadei de referință

h. Rezultate scontate: (pentru întregul proiect și pentru fiecare fază):

- pentru întregul proiect: realizarea unui tablou exhaustiv privind specificul artei plastice din perioada luată în studiu; reflectarea fenomenului artistic în publicațiile de specialitate ale vremii,
- descoperirea de materiale inedite, scrieri proprii ale artiștilor, fonduri de corespondență etc.
- interpretarea operei artiștilor vremii în contextul directivelor politice din intervalul supus analizei.

i. Valorificarea rezultatelor: studii în reviste de specialitate, publicarea unui volum

- j. Colaborări în țară:** cu muzeele de artă din țară: București, Brașov, Sibiu, Cluj, Târgu-Mureș, Arad, Timișoara, Baia Mare
- k. Colaborări în străinătate:** Muzeul transilvănean din Gundelsheim/Germania.

COLECTIV: DICȚIONARUL GRAIURILOR SĂSEȘTI

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 4

a. Denumire: *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania*

b. Coordonator: I.C.S.U. Sibiu / dr. Sigrid Haldenwang

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Sintezele, articolele și studiile de specialitate sunt, multe dintre ele, unilaterale, parțiale și tendențioase, fără a se cunoaște specificul și amploarea contribuțiilor populației germane la cultura mai veche sau mai nouă de pe teritoriul României.

d. Scopul Programului: Redactarea Dicționarului tezaur al graiurilor săsești din Transilvania și integrarea graiurilor în cultura românească și în cultura spațiului lingvistic german.

e. Rezultate scontate: Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania reprezintă o sursă de mare valoare științifică pentru cercetările interdisciplinare din cele mai variate domenii (lingvistică, istorie, etnografie, folcloristică, sociologie etc.) și are o mare însemnătate pentru istoria limbii germane, prin faptul că include atestări germane din limba documentelor transilvănene (începând din secolul al XIII-lea, până în anul 1848) care pun în lumină influența graiurilor asupra limbii literare germane din Transilvania și sunt importante și pentru istoria limbii germane în general. Lucrarea relevă, totodată interferențele culturale româno-săsești și maghiare-săsești, rod al unei conviețuiri fertile de-a lungul veacurilor.

f. Mod de valorificare: Publicarea Dicționarului în continuare în mai multe volume la Editura Academiei Române (București) și Editura Böhlau (Germania).

g. Durata: elaborarea întregului dicționar în mai multe volume aproximativ până 2020.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, litera S*

b. Coordonator: dr. Sigrid Haldenwang

c. Colectiv de cercetare: dr. Sigrid Haldenwang, Malvine Dengel, Agnes Mattis-Teutsch.

Termen de realizare: 1. – Menținăm că litera S cuprinde un material dialectal destul de bogat, de ceea ce recurgem la redactări parțiale:

Redactare parțială: 2008-2012 inclusiv:

– 2008 – 2009 : 100 de pagini redactare

– 2009 – 2010 : 100 de pagini redactare

– 2010 – 2011: 100 de pagini redactare

– 2011 – 2012: 100 de pagini redactare

e. Stadiul actual al cunoștințelor: 1908-1931 au apărut trei volume (A-C, D-F, R-Salarist [ediție veche]) ale acestui dicționar; după reluarea lucrărilor în 1956, în perioada 1971-1975 au apărut trei volume 3, 4, 5 (G, H-I-J, K), în 1993 a apărut volumul literei L (vol. 6), în 1998 a fost publicat volumul literei M (vol. 7), iar în anul 2002 volumul literelor N,O,P (vol. 8); în 2006 volumul literelor QR (vol. 9).

f. Scopul proiectului: Tezaurizarea dialectelor săsești din Transilvania și cunoașterea lor; bază de date pentru cercetări interdisciplinare și pentru cunoașterea interferențelor culturale româno-săsești și maghiare-săsești.

g. Material și metode de lucru: Arhiva dicționarului numeră în prezent circa 2 milioane de fișe, chestionare, transcripții din literatura dialectală, din izvoare istorice și arhivistice: normele de elaborare ale noului dicționar dialectal (din 1956) au fost concepute în funcție de progresele lexicografiei din ultimele decenii, ținând cont și de profilul dicționarelor dialectale germane. Pentru fiecare fază de elaborare aceste metode și materialul amintit rămâne valabil.

h. Rezultate scontate: Elaborarea unui dicționar tezaur dialectal în mai multe volume care va cuprinde lexicul săsesc vorbit până de curând sub forma unor graiuri locale în aproximativ 240 de localități din Transilvania.

i. Valorificarea rezultatelor: Publicarea volumelor dicționarului, publicare de articole, studii științifice și participări la simpozioane în țară și în străinătate cu comunicări din domeniul dialectologiei săsești și din domeniul lingvisticii în general.

j. Colaborări în țară: -

k. Colaborări cu străinătate: Din anul 1996 dicționarul a fost sprijinit financiar de către Fundația „Volkswagen“ din Germania. Acest proiect a fost coordonat de Academia pentru Literatură și Știință din Mainz (Germania). Datorită acestei sponsorizări a fost posibilă tipărirea și publicarea volumului 7 (M). Această sponsorizare a fost valabilă și pentru volumul 8 (N-P). Publicarea volumului 9 (QR) a fost sprijinit financiar de către fundația „Hermann-Niermann“ din Düsseldorf (Germania), de către „Ambasada Republicii Federale Germania – București“, iar finanțarea lucrărilor tehnice-redacționale de către „Institutul care se ocupă cu cultura și istoria din sud-estul Europei (IKGS)“. Pe plan editorial rămâne valabilă cooperarea între Editura Academiei Române (București) și Editura Böhlau: Köln, Weimar, Viena (Germania), începând cu litera L din 1993. La aceasta se adaugă participarea responsabilei de temă a dicționarului, Sigrig Haldenwang, cu comunicări științifice la simpozioane științifice din spațiul german, urmat de publicarea rezultatelor cercetării în revistele de specialitate din țară și din străinătate.

COLECTIV: ISTORIA LITERATURII ROMÂNE

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 5

- a. **Denumire:** *ASTRA între identitate națională și integrare europeană. Strategii culturale.*
- b. **Coordonator:** ICSU Sibiu / dr. Ilie Moise, C.P. I (1/2 normă).
- c. **Stadiul actual al cunoștințelor:** în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate până în prezent decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care această asociație l-a avut în cultura românească.
- d. **Scopul programului:** realizarea unei lucrări științifice de sinteză privind obiectul cercetării.
- e. **Rezultate scontate:** relevarea liniilor directe ale preocupărilor și contribuțiilor asociației în domeniile literaturii, artei, istoriei, limbii, teatrului și etnologiei.
- f. **Mod de valorificare:** publicarea unui volum.
- g. **Durata; etape:** 2006–2008
2006: informare bibliografică exhaustivă consacrată temei prin parcurgerea integrală materialelor bibliografice.
2007: fișarea materialului pe domenii, după criteriul tematic; clasificare, prelucrare.
2008: prelucrarea fișelor analitice, elaborarea și redactarea lucrării. Revizie finală în vederea omogenizării textului; pregătirea pentru tipar.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a. **Denumirea:** *Confluente europene în cultura și civilizația transilvană*
- b. **Coordonator:** dr. Ilie Moise, C.P. I (1/2 normă).
- c. **Colectiv de cercetare:** Ilie Moise, Gabriela Cenușer Panțel.
- d. **Termen de realizare:** 2010
- e. **Stadiul actual al cunoștințelor:** în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate, până în prezent, decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care această societate culturală l-a avut în procesul de integrare europeană a societății românești a vremii.
- f. **Scopul proiectului:** realizarea unor lucrări științifice privind obiectul cercetării.
- g. **Materiale și metode de lucru:** bibliografia, colecțiile publicațiilor, indici bibliografici, lucrări aferente.
I. informare bibliografică exhaustivă consacrată temei; parcurgerea integrală a materialelor.
II. fișarea materialului pe domenii, după criteriul tematic; clasificare, prelucrare.
- h. **Rezultate scontate:** evidențierea contribuțiilor asociației, în domeniile literaturii, istoriei, artei, teatrului și culturii populare, în eforturile societății românești de integrare europeană, concomitent cu păstrarea identității naționale.
- i. **Valorificarea rezultatelor:** publicarea de articole și studii științifice, participări la sesiuni de comunicări științifice.

j. Colaborări în țară: Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Complexul Muzeal ASTRA, Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Biblioteca Academiei Române.

k. Colaborări în străinătate: -

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 6

a. Denumire: *Dinamica structurii sociale în România*

b. Coordonator: I.C.S.U. Sibiu – dr. Florica Vasiliu, c.p. I, 1/2 normă

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Studiile asupra structurii sociale în toate componentele sale, atât instituționale cât și grupale, și mai ales a dinamicii acesteia determinate de procese globale, regionale, naționale și locale sunt dintre cele mai diverse și aplicate la tipuri distincte de instituții, grupuri și procese. Globalizarea sub toate aspectele ei, ca și particularizarea instituțiilor și apariția unor moduri de viață alternative, au produs și produc schimbări de substanță în majoritatea instituțiilor și grupurilor umane, tendințe care se regăsesc în abordări dintre cele mai diverse care depășesc manierele de abordare tradiționale, în conformitate cu mutațiile produse la nivelul praxisului social.

În România studiile existente s-au axat, în mod firesc, cu precădere pe unul dintre procese, cel al schimbării sociale produse de tranziția de la comunism la postcomunism. În acest context s-au analizat anumite aspecte privind coagularea și consolidarea instituțiilor specifice democrației și economiei de piață, cu accentuarea determinării acestui proces de stocurile de capital social existent la nivelul diferitelor structuri sociale. Pornind de la această perspectivă neoinstituționalistă se insistă pe dependența de cale în dinamica socială și pe performanța instituțională, în toate tipurile de instituții și cu precădere în cele politice.

d. Scopul programului: Cei 20 de ani scurși de la schimbarea fundamentală a tuturor structurilor sociale au produs mutații dintre cele mai diverse, unele studiate în profunzime, altele doar menționate. Proiectul inclus în acest program va încerca la nivelul unor studii de dimensiuni reduse să surprindă anumite tendințe și particularități specifice unui parcurs particular în raport cu procesele similare din țările cu democrații avansate, care se regăsesc în structura socială rezultată. Totodată aceste procese au fost și sunt influențate de procesul integrării europene care la rândul ei determină, chiar dacă într-un ritm mai lent decât cel al trecerii de la comunism la capitalism, noi mutații mai mult sau mai puțin sesizabile la ora actuală. Analizele care se vor întreprinde vor urmări evidențierea impactului cumulat al celor două tipuri de procese asupra dinamicii structurii sociale.

e. Rezultate scontate: Realizarea unor analize secundare cât mai diverse care să pună în evidență principalele particularități ale dinamicii structurii sociale din România, cu precădere din perspectiva proceselor sociale definitorii și din aceea a influenței acestora asupra instituțiilor politice.

f. Mod de valorificare: studii, comunicări

g. Durata: 2010–2011

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Dinamica structurii sociale din România și influența acesteia asupra instituțiilor politice.* (2 studii: „Analiză a proceselor sociale: stratificare, mobilitate și schimbare socială” – D. Morândău; „Dinamică socială și instituții politice” – Fl. Vasiliu)

b. Coordonator: dr. Florica Vasiliu

c. Colectivul de cercetare: dr. Florica Vasiliu – ½ normă, dr. Dorel Morândău – ½ normă.

d. Termen de realizare: decembrie 2011

2010 – analize secundare, sistematizare date;

2011 – redactare studii.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Studiile asupra structurii sociale în toate componentele sale, atât instituționale cât și grupale, și mai ales a dinamicii acesteia determinate de procese globale, regionale, naționale și locale sunt dintre cele mai diverse și aplicate la tipuri distincte de instituții, grupuri și procese. Globalizarea sub toate aspectele ei, ca și particularizarea instituțiilor și apariția unor moduri de viață alternative, au produs și produc schimbări de substanță în majoritatea instituțiilor și grupurilor umane, tendințe care se regăsesc în abordări dintre cele mai diverse care depășesc manierele de abordare tradiționale, în conformitate cu mutațiile produse la nivelul praxisului social. În România studiile existente s-au axat, în mod firesc, cu precădere pe unul dintre procese, cel al schimbării sociale produse de tranziția de la comunism la postcomunism. În acest context s-au analizat anumite aspecte privind coagularea și consolidarea instituțiilor specifice democrației și economiei de piață, cu accentuarea determinării acestui proces de stocurile de capital social existent la nivelul diferitelor structuri sociale. Pornind de la această perspectivă neoinstituționalistă se insistă pe dependența de cale în dinamica socială și pe performanța instituțională, în toate tipurile de instituții și cu precădere în cele politice.

f. Scopul proiectului: În limitele unor studii de dimensiuni reduse, se va urmări identificarea principalelor tendințe în ceea ce privește dinamica socială și impactul acesteia asupra instituțiilor politice, precum și configurarea elementelor fundamentale ale structurii sociale actuale

g. Materiale și metode de lucru: bibliografia de specialitate, bazele de date existente și analiza lor secundară, date rezultate din cercetări proprii și analiza acestora

h. Rezultate scontate: Corelarea unor date cât mai diverse care să permită atingerea obiectivelor fixate privind dimensiunile și tendințele specifice proceselor sociale definitorii din România de azi. Totodată identificarea acestor tendințe și particularități, vor permite dimensionarea unui raport specific, cel dintre dinamica structurii sociale și instituțiile politice.

i. Valorificarea rezultatelor: publicare studii, comunicări, includere concluzii în cursurile de specialitate

j. Colaborări în țară: ULB Sibiu – Facultatea de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene și Facultatea de Științe, Secția Sociologie

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 7

a. Denumire: *Reconfigurarea reperelor identitare într-o lume în schimbare*

b. Coordonator: ICSU Sibiu / dr. Nadia Badrus

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Programul își propune surprinderea impactului pe care îl are globalizarea asupra reperelor identitare; fiind vorba de evoluții recente și în permanentă schimbare, studiul lor se află în faza incipientă

d. Scopul programului: Programul urmărește să înregistreze impactul pe care îl are în planul construcției identitare multiplicarea contactelor cu alteritatea, în urma unor fenomene recente, cum ar fi: plecarea unui număr considerabil de persoane din România pentru a lucra în străinătate și stabilirea acolo pentru perioade mai scurte sau mai lungi; creșterea numărului de călătorii turistice în străinătate; contactele cu străini stabiliți în România; integrarea României în Uniunea Europeană și consecințele sale.

e. Rezultate scontate: Cercetarea va contribui la mai buna cunoaștere a schimbărilor din planul mentalităților în condițiile globalizării și ale integrării europene.

f. Mod de valorificare: Studii și articole în publicații de specialitate; comunicări științifice

g. Durata: 2009-2010; **etape:**

2009 – documentare, redactarea studiului privind cadrul general

2010 – documentare, redactat studiul privitor la noile imagini ale alterității și redefinirile identitare; elaborarea unor concluzii

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Reconfigurarea reperelor identitare într-o lume în schimbare*

b. Coordonator: I. C. S. U. Sibiu / Nadia Badrus

c. Colectiv: Nadia Badrus

d. Termen de realizare: Studiul va fi finalizat în decembrie 2010

decembrie 2009 – documentare, redactarea studiului privind cadrul general

decembrie 2010 – documentare, redactat studiul privitor la reconfigurarea reperelor identitare; elaborat concluzii

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Deoarece proiectul are în vedere analiza unor realități sociale de dată recentă și în permanentă schimbare (în primul rând, emigrarea unui important segment al forței de muncă din România și aderarea la Uniunea Europeană), în prezent se cunoaște foarte puțin impactul lor asupra redefinirii identitare.

f. Scopul proiectului: Programul urmărește să înregistreze impactul pe care îl are în planul construcției identitare multiplicarea contactelor cu alteritatea, în urma unor fenomene de dată recentă.

g. Material și metode de lucru: Prezentarea și analiza unor mărturii și opinii publicate pe internet referitoare la experiențele de viață implicând relații cu alteritatea și la reconfigurarea

unor repere identitare, fie despre sine, fie despre celălalt; analiza de conținut a unor articole din presa română și străină referitoare la acest subiect; prezentarea cadrului legislativ; prelucrarea de date statistice.

h. Rezultate scontate: Cercetarea va contribui la mai buna cunoaștere a schimbărilor din planul mentalităților în condițiile integrării europene și ale globalizării.

i. Valorificarea rezultatelor: studii și articole în publicații de specialitate; comunicări științifice.

j. Colaborări în țară: –

k. Colaborări în străinătate: –